

Inkludera ekocid i Romstadgan

Gemensamt står vi inför mänsklighetens största utmaning. Klimatet och ekosystemen befinner sig under en oerhörd press med mänskligt lidande och oöverskådliga ekonomiska konsekvenser som följd. De våldsamma brändernas framfart, den utbredda och mångåriga torkan, de återkommande orkanernas massiva förödelse och översvämningarnas katastrofala följder. Det är vårt samhälles, vår demokratis och vårt ekonomiska systems akuta kris. Samtidigt ser vi hur ett antal stater och en samling storföretag aktivt motarbetar den omställning som är nödvändig. Vi ser allt mer hur vissa stater och storföretag investerar ofantliga summor i desinformationskampanjer, driver på för ökad rovdrift och ytterligare exploatering av människa och natur. Utsläppen, miljöförstörelsen, ojämlikheten och lidandet fortsätter också att öka. Kostnaderna för sådant beteende är i dag minimala, både ekonomiskt och juridiskt. De är tvärtom direkt lönsamma och uppmuntras av ett system som designats för att tillvarata dessa intressen.

En genomgripande omställning av det ekonomiska systemet är nödvändig och behöver ske mycket snabbt. De offentliga systemen och de ekonomiska styrmedlen måste förändras i grunden så att det blir lätt att göra rätt för både konsument, arbetare, kommuner och företag. Alla de företag och individer som vill göra omställningen möjlig ska ha de bästa förutsättningarna att göra det. Offentliga investeringar, upphandlingsregler, skatter och subventioner måste tydligt riktas mot de branscher och verksamheter som bidrar positivt till omställningen med omsorg om arbetare och miljö. Där finns de anständiga jobben, möjligheterna till ökad jämlikhet och ett gott liv. Det är kärnan i en socialdemokratisk politik för en hållbar och jämlik omställning. Men vi måste också arbeta för att öka de juridiska möjligheterna att utkräva ansvar. Straffriheten är i dag omfattande för miljöbrott och förstörelse av livsmiljöer. Det saknas globala verktyg med tillräcklig jurisdiktion för att hantera dessa frågor och med möjlighet att utkräva ansvar av individer i relation till konsekvenserna av deras handlingar och beslut.

Det är snart fyrtio år sedan Olof Palme stod värd för världens första internationella miljökonferens. I sitt inledningsanförande poängterade han att ”i relation till mänsklig livsmiljö finns det ingen individuell framtid, inte för människor och inte heller för nationer. Vår framtid är gemensam. Vi måste dela den tillsammans. Vi bör forma den tillsammans.” Socialdemokraterna bör därför ställa sig bakom den växande världsupinion som kräver att storskalig miljöförstörelse bör kriminaliseras. Sverige bör gå i täten för att ekocid (från engelskans ecocide), ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid. Och därmed på ett avgörande sätt bidra till ett nytt förhållningssätt till investeringar, exploatering och tillväxt.

Romstadgan omfattar de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet och är grunddokumentet för Internationella Brottmålsdomstolen i Haag (ICC). Brott som idag faller under ICC:s jurisdiktion är folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och aggressionsbrott. Att inkludera ekocid som ett femte brott inom Romstadgan kan förhindra den massförstörelse som pågår av vår planet. Det innebär också en rättsligt bindande ansvarsprincip som förhindrar och förebygger ekocid. Då ekocid inträffar till följd av ett brott kan gottgörelse ske genom nationella domstolar eller genom ICC. Under den period då Romstadgan förhandlades var ekocid med i diskussionerna men förhandlades bort vid antagandet. 2007 initierades ett arbete av juristen Polly Higgins om att återigen väcka liv i denna diskussion och vinna gehör för ett tillägg till stadgan. Nu växer stödet snabbt och Socialdemokraterna kan visa ledarskap i miljö- och klimatfrågorna genom att ansluta sig till kravet om tillägg till Romstadgan.

Arbetarrörelsen visade under efterkrigstiden att en snabb och genomgripande samhällsomställning är möjlig. Med ansiktet vänt mot framtiden skyggade vi inte den nödvändiga förändringen. Tillsammans med de stater som hotas av utplåning med stigande havsnivåer bör Sverige gå i täten för att minska straffriheten och göra det kostsamt att förstöra människans livsbetingelser. Vi antar

denna nödvändiga utmaning och uppmanar regering och riksdag att göra detsamma. Sverige har alla förutsättningar att återigen visa världen att vi är ett föregångsland.

Yrkanden:

1. Socialdemokraterna ska verka för att ekocid, ska läggas till Romstadgan som ett femte brott i fredstid.

Motionär(er): Bagarmossens s-förening